

Sterilitet og kirurgisk opdækning

Sygeplejerske Ghita Back Rasmussen
Kæbekirurgisk Afdeling
Aalborg Universitetshospital

Retningslinjer omkring operationspatienten

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

- Dansk Standard – udarbejder standarder på nationalt niveau ex tandklinikker. (tandlæger, hygiejnesygeplejerske, farmaceut i samarbejde med SSI.)
- Kæbekirurgisk Afd. – infektionshygiejnisk afsnit er et vejledende, rådgivende og kontrollerende organ der udarbejder rekommandationer for de enkelte afdelinger. (mikrobiologer, hygiejnesygeplejersker mm.)
- Definition på kirurgisk indgreb ifølge Dansk standard:
” En manuel og instrumental procedure, hvor legemesoverfladen brydes”.

Hygiejne ABC

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

- **Valg af afdækning afhænger af indgrebets art.**
- **De kirurgiske procedurer inddeles i 3 niveauer:**
 1. Lille kirurgisk indgreb:

Et kirurgisk indgreb hvor der er penetration af hud eller slimhinde fx. biopsi eller tandextraktion.
 2. Mellemstort kirurgisk indgreb:

Et kirurgisk indgreb på knoglevæv f.eks. Amotio dentes, abutment, cystectomi, denudering.
 3. Stort kirurgisk indgreb:

Et længerevarende kirurgisk indgreb, hvor der er særlig risiko for at få postoperativ infektion f.eks. Implantatindsættelse, knogleopbygning, operativ reponering af fraktur samt fjernelse af osteosyntesemateriale.

Hygiejne ABC

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

Personale/ Patienter/ Pårørende	Lille indgreb	Mellemstort indgreb	Stort indgreb
Kirurgisk Håndvask		+	+
Hånddesinfektion	+	+	+
Mundbind	+	+	+
Hue	+	+	+
Steril kittel			+
Sterile handsker	+	+	+
Munddesinfektion m. klorhexidin 0,1% + swaps			+ ved GA
Huddesinfektion m. klorhexidinsprit 0,5% x 2		+	+
Afdækning	Afdækningsstykke m. klæb	+	+
Hue	+	+	+
Mundskyl m. klorhexidin 0,1% 10 ml i 1 min.	+	+	+ ved LA
Personale uniform			+

De grønne markeringer i skemaet henvender sig til personalet.

De røde markeringer henvender sig til patienter, der skal opereres.

De blå markeringer henvender sig til pårørende der er med på operationsstuen.

Hygiejne ABC

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

- **Håndhygiejne**

Efter hver patientkontakt udføres håndhygiejne.

Afhængig af renhedsgrad anvendes 3 typer håndhygiejne:

1. Almindelig håndvask.
2. Hånd desinfektion.
3. Kirurgisk håndvask/hånddesinfektion.

Lille indgreb: hånddesinfektion.

Mellem og stor indgreb:

Ved dagens første procedure foretages både kirurgisk håndvask og hånddesinfektion.

Ved dagens øvrige kirurgiske procedure udføres kirurgisk hånddesinfektion.

Hygiejne ABC

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

- **Beklædning**

1. Uniformering:

- Skiftes dagligt, skal være lukket, skiftes ved forurening, skal være kortærmet, privat tøj skal være dækket helt af arbejdsdragten.

2. Mundbind og briller:

- Mundbind anvendes af sterilkædet personale fra opdæknings start til operationens afslutning.
- Gulvpersonale bærer mundbind under udpakning og opdækning.
- Mundbind anvendes indenfor en armlængde fra operationsfelt.
- Mundbind bortkastes efter hver operation med efterfølgende hånddesinfektion.
- Mundbind skal dække mund, næse og evt. skæg.

Hygiejne ABC

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

- **Beklædning fortsat**

- 3. Fodtøj:

- Vaskbart og skridsikkert fodtøj.
 - Arbejdsfodtøj må ikke anvendes udendørs.

- 4. Hue:

- Hue skal dække alt hår.
 - Hue skal anvendes ved kirurgiske indgreb samt færdsel i sterilt område.
 - Skal bortkastes efter hver operation.

- 5. Smykker og make-up:

- Der må ikke bæres ringe, armbånd, ure, løsthængende halskæder/øreringe.
 - Ørestiks skal dækkes af hue.

Hygiejne ABC

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

- **Adfærd på operationsstue:**
- Mellemstore og store kirurgiske indgreb bør foregå på stue med overtryksventilation for at mindske infektionsrisiko.
- Der skal kun være det antal personer på stuen som indgrebet kræver.
- Trafik til og fra stue skal begrænses.
- Døren holdes lukket.
- Der rækkes ikke usterilt hen over det sterile felt.
- Den usterile hjælper rækker ting til det sterile team.
- Området mellem operationsfelt og sterilt bagbord må ikke passeres af usterilt personale.
- Oprydning må ikke finde sted før operationen er afsluttet.

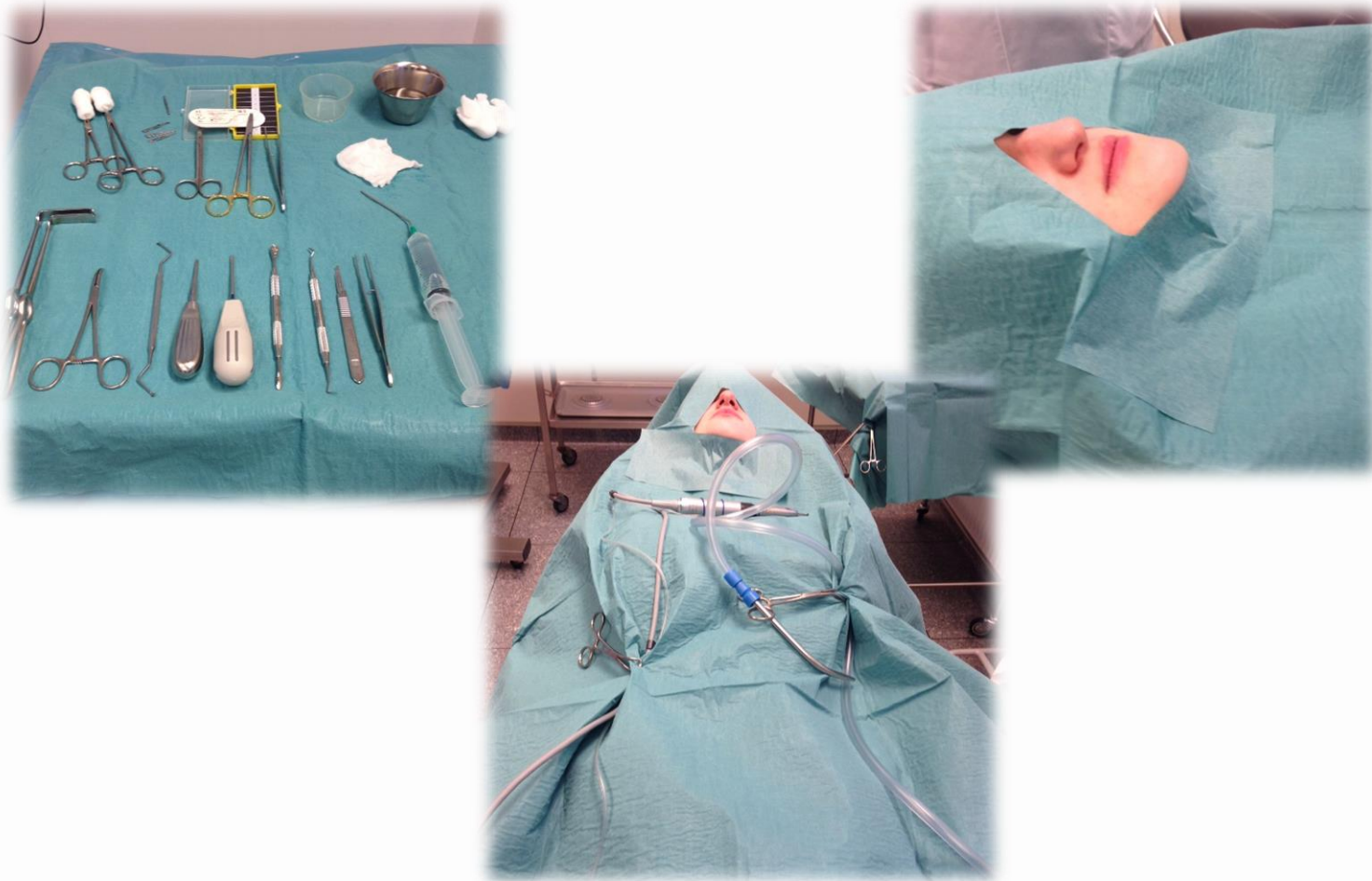
Lille indgreb

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

Mellemstort indgreb

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

Stort indgreb

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

Enorale billeder

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

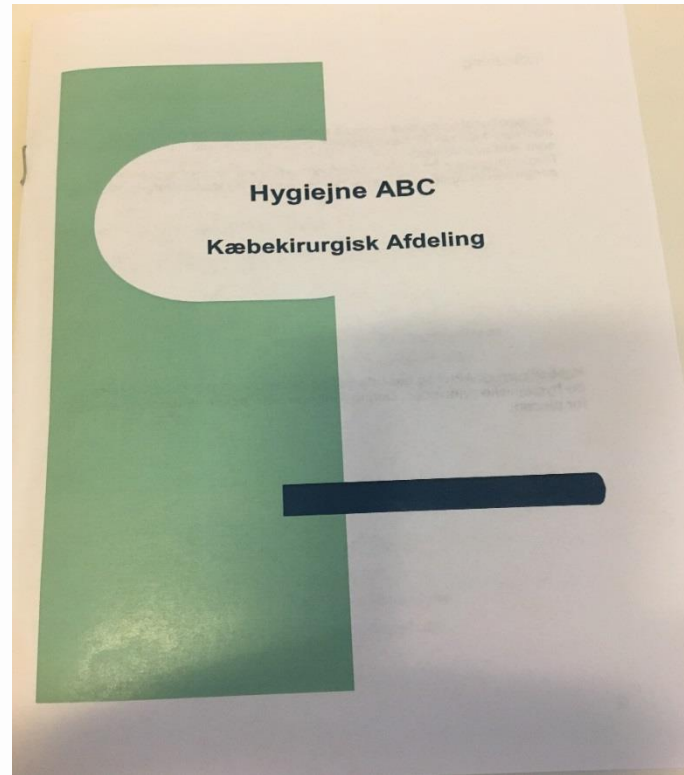
Enorale billeder

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

Hygiejne ABC

Kirurgi i Tandlægepraksis for hele klinikken

Link:

<http://www.aalborguh.nu.dk/Afsnit-og-ambulatorier/Kaebekirurgisk-Afdeling/For-fagfolk/Til-praktiserende-tandlaeger>